

Posta
 Terve postalá
 plátó in num.
 No. 224713-929.

Szerkesztőség
 36. kiadóhiva-
 tal: Cluj, Str.
 Baron L. Pop
 18. Telefon: 4-77. Előfizetési árak:
 Havi: 118, negyedévre 320, fél-
 évre 580, egészévre 1200 lei. Külföldre:
 Havi: 2, negyedévre 6, fél-
 évre 12, egészévre 28 dollar. Elir-
 jtetések díjazásában szerinti. Az „UJ
 KELET” az erdélyi és bannagi
 zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
 keink utánpótlását csak a for-
 rás megjelölésével engedjük meg.



Börzsetett
 leveleket nem
 fogadjunk el.
 Kérlek, ne
 küldd meg a
 megrendelési és visszaküldési
 címet!
 Válaszunkat dr. Martin
 Kraus, Felelős szerkesztő János
 Boross, Bukaresti szerkesztő
 Vasárnapi Szerkesztő: Máté Mihály

Aró 3 ic!

Vasárnap, 1934 augusztus 19

5994. EV ELUL 8 XVII. EVF. 186. SZÁM.

A szaloniki görög kormányzó sajnálkozására

Jizchak Grünbaum, a Jewish Agency bevándorlási osztályának vezetője minap Szalonikiben járt.

A cionista vezér hivatalos látogatást tett P. Rhalis kormányzónál. A kormányzó kiüfentel szívélyességgel fogadta azt az embert, akinek nem kis része van a szaloniki zsidók Palesztinába való vándorlásában.

Szaloniki valamikor nagy zsidó centrum volt. Ma nyomor és üldözöttség házaja. A szaloniki zsidóság a gazdasági összeomlás végső fázisaiban vergődik és mindez tetőzi a görög antiszemita gyűlölet-hadjárata.

S mégis...

A szaloniki görög kormányzó olvastán mondot Jizchak Grünbaumnak, amit rég nem hallott zsidó fül idegen államférfi szájából. A kormányzó ezt mondotja:

„Nagyon sajnáljuk, hogy legjobb zsidó polgáraink mennek Palesztinába. Palesztina legjobb polgárainkat veszi el. De miután az a kivándorlás saját érdekükben történik, nem szólhatunk ellene semmit. Annyit mondhatok önnek, hogy kormányom és jómagam is a legnagyobb elismeréssel és tisztelettel adózunk a zsidók nemzeti újjáépítőmunkájának.”

Szaloniki kormányzója sajnálja a kivándorló zsidókat. Ezeket a zsidókat nem kell sajnálnia. Ezek a zsidók mint produktív munkások új életet kezdtek. A szaloniki kormányzó jobban tenné, ha azokat a zsidókat sajnálná meg, akik Szalonikiben maradtak és őket tüntető ki a „jó polgárok”-nak kijáró védelemmel és jogokkal.

A hamburgi beszéd

A Führer ismét beszédet tartott. Hamburgban tartotta a beszédet és mégis úgy hangzott, mintha öt évvel ezelőt mondotna volna valamelyik müncheni söröző asztalánál.

Puffogatta a frázisokat, ferdeített hangzást, összes rekeszimat megfeszítette, hogy saját magát felülmulja — a hangosságban.

Ezt az utóbbi teljes mértékben sikerült is neki.

Mi már annyit kritizáltuk, bírálgtattuk a Führer mindig kritikán alul maradó kijelentéseit és tetteit, hogy ezúttal jobbnak látjuk, hogy a külföldi sajtónak adjuk át a szót a hamburgi beszéd bírálataival kapcsolatban.

Az Echo de Paris ironikusan tesz megjegyzéseket a hamburgi dörgedelmehez. Megállapítja, hogy Hitler legutolsó beszéde semmi újat nem tartalmaz. Hitler a külföldi fele fordított arccal beszélt, de ugyanakkor a német szenvedéseket igyekezett elrejtetni. Németországban semmi sem változott, csupán Hindenburg távozott az éők sorából. Augusztus 19-én Németország egy elvelemült denagógot fog korlátlan urává választani, aki odáig fogja sodorni Németországot, ameddig a többi hatalmak gyengesége engedi.

A Le Matin szerint Hitler beszéde féregragot gyümölcs egy francia szármára, de a korlátolt német kispolgár számára csurog a méztől. Főlöské a kételkedés abban, hogy Hitler „győzelmet” fog aratni a népszavazáson.

A Petit Journal az hangoztatja, hogy a Führer hamburgi beszédében azokhoz a nemzetekhez intézett felszólítást, amelyeknél nem talál megértésre. Unnépélyességgel állapította meg, hogy a német hadsereg elsőrangú szerepet fog játszani az államban. Így az elégedetlen pretóriánusoknak előre tudomására hozza, hogy mozgóládáik esetén nem védekezhetnek azáltal, hogy nem tudták előre a Reichswehr szerenét a június 30-ai után Harmadik Birodalomban.

A L'Ordre szerint Hitler nem más, mint a Reichswehr szalmabájja, akiből kiűszöttek minden gondolatot és minden tisztességet.

Ezekhez a kommentárokhöz valóban nem kell több kommentár.

Riadalom a köztisztviselők között a rendelettörvények miatt

A tisztviselői kar felét kellene elbocsátani Slavescu pénzügyminiszter takarékosági rendszabályainak megvalósításához

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Ma reggel végre megjelent a Monitorul Oficialban a kormány első két rendelettörvénye. A dekrétumok a következő elnevezés alatt jelentek meg:

- 1. A tisztviselői kinevezések és előléptetések revíziója.
- 2. A közszolgálatokban történt állás halmozások betöltése.

Az állami és városi tisztviselők körében óriási izgalommal néznek a rendelettörvények alkalmazása elé, mert attól tartanak, hogy a revízió alkalmával a kormányt mindenekelőtt pártpolitikai szempontok fogják vezetni, különösen a nemzeti parasztpárt központi hivatalos lapja, a Dreptatea mai számában feltűnő cikkben mutat rá a rendelettörvények kirívó igazságtalanságaira. Eszerint az államapparátus egyszerűsítése és a tisztviselői kar létszámának redukálása csak bizonyos minisztériumokra vonatkozik. Így például a hadügyi, közoktatásügyi, külügyi és igazságügyminisztériumi tisztviselők létszámát nem fogják csökkenteni, holott ezen minisztériumok személyzeti költségvetése meghaladja a hat és félmilliárd lejt. A redukciót kizárólag a belügyi, pénzügyi, munkaügyi és közlekedési minisztériumokban fogják végrehajtani, amelyeknek személyzeti költségvetése összesen másfél milliárd lejt tesz ki.

Minthogy Slavescu pénzügyminiszter 800 millió lejt megtakarítást akar elérni a tisztviselők létszámának leépítése révén, ez azt jelenti, hogy a belügyi és pénzügyminisztériumok tisztviselőinek létszámát körülbelül a felére kellene csökkenteni. Ilyenformán meg fogják semmisíteni az összes kinevezéseket, amelyek 1929 és 1933 között történtek. A nemzeti parasztpárt lapja legnagyobbfokú aggodalmának ad kifejezést a rendelettörvények alkalmazása tekintetében és az jóslja, hogy ezek a

tisztviselői leépítések káotikus állapotokat fognak teremteni az ország közigazgatási és pénzügyi apparátusában.

Tatarescu miniszterelnök elnöklése alatt ma minisztertanácsot tartottak, amelyen mindenekelőtt tudomásul vette Slavescu pénzügyminiszter expozéját a pénzügyi helyzetéről a költségvetés alkalmazásával kapcsolatban, valamint a közigazgatási szervek egyszerűsítéséről és racionalizálásáról szóló dekrétumokra vonatkozólag.

A minisztertanács ezután hozzájárult dr. Angheliescu közoktatásügyi miniszter azon javaslatához, hogy a közoktatásügyi minisztérium egy 200 millió kölcsönt vegyen fel a postatakarék pénztártól. Ezzel az összeggel befejezik az 1928-ban megkezdett összes iskolák építését. Tudvalevő, az országban közel ezer elemi és tanítóképző iskola van, amelyeknek építése és javítása körülbelül hárommilliárd lejtnek fedezőre szavazták most meg egyenlőre a 200 millió lejt.

Az állami apparátus egyszerűsítésével kapcsolatban az utóbbi időben sürűn beszéltek arról, hogy a kormánynak szándékában áll a megyék számát is lényegesen csökkenteni. Egyes lapok határozott formában közölték, hogy Baia megye már a legközelebbi jövőben megszűnik. A kormány hivatalos lapja, a Viitorul ma kategórikusan megcáfolja Baia megye megszüntetésének híreit. A lap határozottan állítja, hogy a megyék számának megváltoztatásáról szóló hírek teljesen alaptalanok.

A Dreptatea című lap tegnapi száma azt a hírt közölte, hogy a kormány nagobbmennyiségű régi ágyut vásárolt Párizsban. A miniszterelnökség ma kommunikét adott ki, amely szerint a Dreptateának misztifikáló híre annyira komolytalan, hogy az cáfolatot sem érdemel.

Elvesztette Coroiu banditavezér nyomát a csendőrség

„Megőriztem egy golyót a magam számára” ezt üzenté Coroiu a csendőröknek

Bucuresti Bukarest, augusztus 18. Mint megírjuk, Coroiu bandájának kilenc tagját elfogta csütörtök éjjel a csendőrség. Coroiu és a banda másik vezére átörte a csendőrség gyűrűjét és megszökött. Azonban csak rövid ideig menekültek együtt, aztán elváltak és különböző irányban folytatták utjukat. Így a csendőrség pillanatnyilag elvesztette a banditavezér nyomát.

Hajnaltal a bandita áthaladt Sărulesti községben, ahol az egyik paraszt felismerte. Coroiu a következőket mondotta a parasztnak, aki nem merte elfogni a hírhedt banditát:

— Mondd meg a csendőröknek, hogy nem fognak el érle. Tudom, hogy mi vár rám, ha kezükre kerülök. Megőriztem még egy golyót a magam részére.

A csendőrség a paraszt vallomása alapján tovább folytatta a bandita üldözését a moldovai havasokban.

A bázei boszorkánypör

Bern, augusztus havában

A bázei büntetőbírószág nagyszabású, az egész zsidóságot érdeklő ragamzásai per tárgyalását kezdte meg. A felpereket: I. Dreyfus Brodsky, a bázei zsidó hitközség és a svájci Izr. Hitközségek Szövetségének elnöke, dr. Marcus Kohn, a svájci Cionista Szövetség elnöke és dr. Marcus Ehrenpreis Stockholm főrabijja. Vádlottak: Gottfried zur Beck, a Frz. Eher-Verlag, Theodor Fritsch a Hammer Verlag tulajdonosai és dr. A. Zander, a Nationale Front lapjának, az Elserne Frontnak egykori szerkesztője. A per tárgya a hírhedt Cion bölcseinek jegyzőkönyve és egy cikk, melyet erről a pamflettről írtak.

Lehetetlen a „nagy perről írni” a Jegyzőkönyv ismeretése nélkül. Mert ennek a szennyírnatnak története van. Fanasztikus története, amely — bár a Jegyzőkönyv az egész világon el van terjedve és az antiszemite prédikátorok b'bilája lett — a zsidóság nagy tömegei előtt ismeretlen maradt.

Ezerkötvenhátszázötvenkettőben Sergiu Năpusz álnéven egy zavarosfejtű ismeretlen egyén „Nagy a kicsiben, Antikrisztus us, mint közel lehetőség” címen misztikus politikai könyvet jelentetett meg Moszkvában. Két évvel később S. Butmy ugyan csak ismeretlen nagyság, „Vadák az embert nem elensége ellen” címen ujra kiadta ezt a politikai remekművet egy függelékkel. Jegyzőkönyvvel kibővítve. A Jegyzőkönyvet alkotólag Cion bölcsei, nek, a rabbioknak a prágai régi zsidó temetőben tartott titkos gyűlésen vették fel és a „Nagy világuralomra irányuló összeesküvés” programját tartalmazza. Fel sorolja az összes eszközöket, amelyekkel a „tudatlan” keresztény népeket egymás ellen heccelni, kizsákmányolni, háborúba keverni és ezáltal lejáratni lehet. Hogy mi volt a célja Butmynek? Bu my a Jegyzőkönyv által valószínűleg az orosz titkos rendőrségnek akart anyagot nyújtani a további zsidóüldözésekhez.

Butmy Jegyzőkönyve később újabb metamorfózisra ment keresztül. Gottfried zur Beck Die Geheimnisse de Wissen von Zion és Theodor Fritsch Die Zionistischen Protokollen címen adták ki a Protokolle-t, mely Németországból kiindulva elárasztotta az egész világot, elsötétítve a kispolgárok amugyis elég sötét ágát. A Fritsch-féle Protokolle szerint már nem is rabbi, hanem az 1897-ben Bázelen tartott első cionista kongresszus résztvevői szöttek a világ elleni összeesküvést. De ez a Jegyzőkönyv most már nemcsak a zsidóüldözés célját maglaltatta. A jegyzőkönyv szerint ugyanis az egész demokrácia nem egyéb, mint eszköz a zsidóság kezében a világuralom elérésére és így ez a szennyírnat a háboru utáni reakciós időkben egyuttal jegyver akart lenni a demokrácia elleni hadjáratban.

1921-ben a londoni Times szenzációs leleplezés közölte. Kiderítette, hogy a Jegyzőkönyv nem egyéb, mint egy 1864-ben Brüsszelben — tehát több mint harminc évvel az első cionista kongresszus előtt — kiadott könyv meglehetősen hü másolata. A könyv írója Maurice Joly nevű párizsi ügyvéd, címe: Macch'avelly és Montesquieu párbeszéde a pokolban, avagy Macch'avelly politikája a 19-ik században és nem egyéb, mint szellemes szatíra — III. Napoleon ellen.

A plágiumot az orosz Butmy követé el, a szöveget kassé megváltoztatva. Ahol Joly-nak III. Napoleon és a bonapartizmus szerepe Butmy „zsidók” és „zsidó világuralom” szavakat csempészte be. De ezzel nem elégedett meg. Hogy a Protokolle-t még fanasztikusabbá tegye, a francia pamfletet Gödsche a Kreuzzeitung antiszemita szerkesztőjének Bähritz című regényéből vett részletekkel egészítette ki.

A svájci Izr. Hitközségek Szövetségének bázei jogvédő osztálya nemrégén broszura alakjában közölte a Dialogue aux

Enfer entre Machiavel et Montesquien francia, Die Zionistische Protokolle és Die Geheimnisse der Weisen von Zion német nyelvű eredeti szövegét, szembeállítva a feltűnően megegyező részleteket. Hogy a Times leleplezése dacára ez a broszúra szükséges volt, ezt legjobban a bázeji per, valamint az ezzel egyidejű és hasonló bécsi rágalalmazási per bizonyítja. A bécsi per külön érdekessége, hogy a per megindítója nem zsidók. Franz Weninger, a Gerechtheit szerzője és Iréne Harand mindketten — katolikusok.

A francia pamflet, az orosz plágium és a német rémregény keresztjezésének eredménye: a minden detektívregényt felülmúló zsalmas Jegyzőkönyv. Összeesküvés, gyilkosság, robbantás, csalás, lopás, a ponyvaregények összes alkotó elemei feltalálhatók benne.

A Cion bölcsei, a rabbik vagy a cionista kongresszus résztvevői összeesküvések tehát a „gojimok” ellen. Az összeesküvés célja a világuralom elérése. A cél szentesíti az eszközt, tehát a terv kivételénél nem kell tekintettel lenni a jóra vagy az erkölcsre, csalás, veszedetés, árulás, erőszak: mind felhasználhatók eszközül. Ha a titkos terv idő előtt kiderülne és a népek fegyverrel kezükben akarnák megakadályozni a zsidó világuralmat, az országok fővárosait az aláaknázott földalatti vasutak által a levegőbe roptatják.

A különböző államok békés polgárait egymás ellen kell heccelni, azután az egymással harcolókat a külső ellenség kezébe juttatni. A háborút követő gazdasági háborúk az összeesküvők kezébe juttatják az egymással harcoló államokat, mert az ő kezükben van a legnagyobb hatalom: az arany. A demokrácia eszköz a világuralom elérése. A szabadság, egyenlőség testvériség jelszavakkal sikerült a nemesség hatalmát megdönteni és ezáltal a népek elvesztették egyetlen támaszukat.

A szabadság fogalma által sikerült a népeket elhívtetni, hogy a kormányok az ő szolgálataik, pedig azok csak eszközök a zsidók kezében. A demokrácia intézmények, a parlament fecségek, a különböző pártok, az újságírók, a pamfletisták melyen aláásták az államok tekintélyét és az általános zűrzavar által a tönk szélére vitték azokat.

Az összeesküvők egyelőre meghagyják az összes demokratikus intézményeket, látszólag az elnök és a parlament fognak kormányozni, a valóságban az összeesküvők fogják kezükben tartani a gazdasági hatalmat, a katonaságot, a sajtót, az igazságszolgáltatást. De ez csak átmeneti idő, a végső cél: zsidó királyság uralma az egész világ felett...

Es mindez egy III. Napoleon elleni pamfletből keletkezett! A bázeji broszúra egymás mellé helyezett szövegei: pregnáns módon bizonyítják az elkövetett plágiumot. Ugyanaz a gondolatmenet, felépítés, sokszor szó szerinti megegyező szöveg és ugyanazok a példák, idézetek. Ime két összehasonlított szöveg fordítása:

1. Dialogue aux Enfer 62. oldalán ez áll: Per me reges regnant, Zionistische Protokolle 22. oldalán ezt olvassuk: Per me reges regnant, „Altáram uralkodnak a királyok”. Die Geheimnisse der Weisen von Zion 33. oldalán is ezt találjuk: Per me reges regnant — általam uralkodnak a királyok.

2. Dialogue aux Enfer 271. oldalán a következő sorok olvashatók: A ti kezetekben van a modern idők legnagyobb hatalma, a pénz. Majdnem annyit szerezhetek belőle, amennyit akartok.

A Zionistische Protokolle 63. oldalán ugyanazt a következő formában találjuk: A mi kezünkben van korunk legnagyobb hatalma — az arany. Két nap alatt a kívánt mennyiségben szerezhetjük be raktárainkból.

Die Geheimnisse der Weisen von Zion 69. oldalán ez áll: A mi kezünkben van a jelenkor legnagyobb ereje — az arany. Két nap alatt a kívánt mennyiségben szerezhetjük be titkos raktárainkból.

„A zsidó vagy zsidó kezében levő újságok dühönghetnek és kábálhatnak, amit akarnak: a nemzetközi titkos zsidó kormány le van leplezve”. Dr. A. Zander, az Eiserne Besen szerkesztője írta ezt lapja 1933 június 9-i számának „Es mégis igaz!” című cikkében. A Jegyzőkönyv valódiságát Beck és Fritsch könyvei bizonyítják — mondja Zander és egyuttal melegen ajánlja őket mindenkinek, aki az európai népek és az európai kultúra ujra, építéséért küzd.

Ez a cikk képezte alapját annak a rágalalmazási pernek, amelyet a svájci zsidó hitközségek elnöke és a Cionista Szövetség elnöke indítottak a cikk írója és a

URANIA MOZGO
FRA DIAVOLO
STAN és BRAN, DENNIS KING
(A newyorki Metropolitan opera tagjai). Műsoron kívül elsőrangú Mickey Mauss.

Protokolle kiadó: jelen. A per megindítója a vádlottak megbüntetését és a könyvek elkobzását követelik. Mivel azonban a könyvek szerzői meghaltak, az Eher-Verlag felelős kiadója pedig ugy nyilatkozott, hogy először kikérte Göbbels propaganda miniszter véleményét, hogy reagáljon egyáltalán a perre — egyetlen vádlott maradt: dr. Zander.

der ellen és a vádlott elítélését, az ítéletnek 50 bel- és külföldi újságban való közlését kérte. A már említett cikkben dr. Zander ugyanis azt írta, hogy: „a zsidó összeesküvés program legsúlyosabb bizonyítékát Fritsch könyvének a Zionistische Protokolle új kiadása szolgáltatja”. Az új kiadás egy újságcikket idéz, amely egy dr. Ehrenpreis által tartott előadásról számol be. Az előadás tárgya az 1897-ben tartott cionista kongresszus

Fürdődresszben készül a nagypolitika

BUCURESTI BUKAREST augusztus 18. A fővárosban csönd és nyugalom honol, a politikai események a tengerparton zajlanak. Eminescu, a nagy román költő — akinek szobrát a napokban leplezték le a tengerparton öfelsége a király, éppen azért, mert legszebb költeményét a tengerpartról s annak főnséges nyugalmáról írta — Eminescu ma biztalan nem írná meg gyönyörű versét, amelyben a tengerpart nyugalmát utáni vágyakozásának ad kifejezést.

A Fekete tenger partját Balciótól Mangaliáig megszállották a politikusok.

Mamáját a liberálisok uralkodják; Dinu Bratianu, a párt vezére ott nyaral, az elmúlt napokban az egész kormány ezen a fürdőhelyen volt.

Eforián a nemzeti parasztpárt állította föl főhadiszállását. A párt elnöki tanácsa a tengeri strand homokjait, improvizált sátrak alatt tartja üléseit, a hűs hullámok között beszélnek meg a párt új programját, ott vitatkoznak Madgearu és dr. Lupu afelett vajjon a stabilizáció vagy a restabilizáció teszi e boldogabbá a választókat...

Tilea villájában ülnek össze este, a sós víztől kimerülten, egy parti alsóra vagy preferencera.

Mihalache Lupu társaságában hozsuzu sétákat tesz a mormoló tenger partján, Tilea Mirtoval, villájának teraszszárlól hallgatja ugyanazt a mormolást, Madgearu Popovici Mihálynak tart előadást a valutaproblémáról és az erdélyi nézeteltérések megoldási lehetőségeiről.

Csak Maniu és Vaida hiányoznak. Nem sikerült őket ezúttal sem összehozni. Ugy ahogy nem sikerült Aradon Pop Cicio sírjánál, Bukarestben, Brassóban, Szászvároson Vladnál, Balázsfalván Coltor kanonok elföldelése alkalmával.

Mangalián Jorga elmaradhatatlan napernyőjével vadászik. És bár a fürdőgazdasága erősen megsztelve érzi magát, sokért nem adná, ha a tiszteltreméltó tudós ismét visszajönné ne Valesi de Muntera, ahol a szabad egyetem vár reá.

Azt beszélnek, hogy a politikusoknak régen nem volt ilyen jó dolguk. Otthon egyszerűen bejelentik az asszonyoknak, hogy mennek — ha liberális — Ma maiára —, ha nemzeti parasztpárti — Eforiára.

Önagyságának ellenvetés nélkül kell belenyugodnia a dologban, hisz az újságok írják a mamáját és az eforiai politikai értekezletekről.

Maniu az utóbbi időben fejtette a szokást, hogy Szináján keresztül utazva kikiszáll három-négy órára és egyik vonattal a másikig vész ki szobát a Palacében.

Kérdő arckok néznek utána. Vajjon miért jött? Fantasztikus kombinációk kelnek szárnyra. De alig telik el négy óra, Maniu irattáskájával hóna alatt megjelenik a portásfülkénél, fizet s továbbmegy.

A bukaresti Athenée Palace hotel

nek mostanában gyakori vendége Maniu Gyula — a híres Maniu Gyulagárdával a nyomában. Rendszerint Rachitan, a kolozsvári Univeristatea klub volt birkózóbajnoka és Leucutia, a sportszövetség volt elnökének társaságában jelenik meg a badacsonyi remete. Frissen, fiatalosan öltözve, fehér vászonnadrágban, lüszter kabátban, puha világosbarna kalappal a fején sétál végig a Calea Victorian a volt miniszterelnök.

A járőkeők utána fordulnak. Halakant suttogják:

— Ez Maniu, ez Maniu...

A gárda tagjait megkérdi egy újságíró, amikor a Corso előtt mennek el:

— Örzitek?

— Nem örzünk senkit, de még egy trükkfelvételt találnak készíteni róla, hogy Zeletzky mellé állíthassák. Mi már láttunk efféle trükköket...

A Corsóban a carmensylvai nyaralás gyönyöreiről beszélnek:

— Amikor odautazok, egész uton állnod kell a folyosón. Ha megérkezel, nem kapsz szobát, ha kapsz, akkor olyan borsos az ára, hogy legalább egy hétig marathatnál ezért a pénzért. Krísbadban. A pénz mellett azonban vendégeid is vannak, éjjel... Ha szerencséd van s a negyedik emeleten kaptál szobát, biztosan nem működik a lift.

— És az étkezés?

— Egy szelet dinnye 50 lej — gö

Cosyns megkezdte sztratoszféra-repülését

Brüsszelelő jelentik: Cosyns megkezdte sztratoszféri repülését. Mielőtt beszállt a léggömb kosarába Cosyns kijelentette az újságíróknak, hogy nehézségei voltak a kosárnak a gömbre való felfüggesztésénél, de bizik abban, hogy minden jól fog menni és gazdag tudományos eredménnyel fog visszatérni. Miután elbucszott anyjától, Cosyns bezárta kosara ablakát. 5.50 órakor megadta a jelt indulásra és 6.19 órakor a léggömb felemelkedett. BRÜSSZEL, augusztus 18. Cosyns tanár és Van der Elot tanárségéd a belga fővárostól 110 kilométernyire fekvő horhaveni repülőtérrel startolt. Céljuk nem magassági rekorddöntés,

hanem a kozmikus sugárzás tanulmányozása. A felszállás irányítását a belga tudományos intézet intézte. A kormány egy század katonaságot vezényelt ki a repülőtérre a ballon indulásához. A tudósok az éjszakát a repülőtérén töltötték.

A sztratoszféreléggömb startja csak nem teljesen szelcsendes időben következett be. A ballon a magasban előbb kelet felé tartott, majd délkeleti s késsőbb egyenesen déli irányt vett.

BRÜSSZEL, augusztus 18. 40 kilométeres sebességű szél nyugatról keletre sodorja Cosyns sztratoszféribal lonját, amely Bajorország felé tart.

Bölcse elővigyázatosság rossz emésztés esetén

Ha nehéz emésztési zavarokban szenved, ezt könnyen és gyorsan eltüntetheti „Magnesia Bisurata” használatával. Az emésztési zavarok eredete igen gyakran hyperchlorhidrátoz vagy savakra vezethető vissza, melyek gyomorégést, nyomás érzéseket, rágásukat és más indispozíciókat okoznak. — A „Magnesia Bisurata” néhány perc alatt megszünteti ezen kellemetlen és néha fájdalmas érzéseket. — Könnyen bevehető és kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Egy üveg ára csak 75 lej, nagyobb, takarékos formában 110 lej.

rögben. Kiszámítva, egy dinnyéből tizenkét 50 lejes szelet kerül ki. Egy dinnyét tehát, amelyet — 8 lejért vesz meg a vendéglős, 600 lejért inkasszál. Még ez se volna baj, ha a dinnye jó volna... és nem kellene fébrát várnira... de hát a kiszolgálás. A pincérek folyton arra panaszkodnak, hogy Carmen Sylvában a „hunok” inváziója mindent elsöpört. A hunok inváziója alatt az erdélyi kirándulókat értik, a szegény, jámbor erdélyi kirándulókat, akik ezernyi kilométert tettek meg szép Erdélyországból, hogy lenn a fekete tenger partján barbároknak nevezék őket.

— És mi újság van Szovátán?

— A maniuisták új értekezletre készülnek. A gárdának mindenesetre örülni fognak a Szovátán nyaraló asszonyok, mert az aztán rengeteg van a Medvető partján.

Mielő lejt bi

Az Univerlogadta el de aláírta felelősség

BUCURESTUS 18. Mint a zöltők, a Stev ügyében össze tus 3án helyt vetelésének és jó lejt itölt me, amelyben bennefoglatat lentékeny kár volt megelece a Stewart cég jelentett be, nyét 284 ezer ezer font perke

Az 50 millió jését a döntő gyi bizonyíték bukaresti sajt fogadta az elm az Univer

állandó kampá ügyminiszter felelősség kérd ződés megköle miatt. Az Uni Stewart szerző bontásának tör

1930 január wart et Partve munkaügyi m ben közli, h 24-én benyujto des végleges s mény 1929 sze lében elfogadt az derül ki, h kori pénzügyn wart és társa anélkül, hogy szervek — min munkaügyi m gálták volna, hogy kedvező ményüket a k

Elu lafo zóla

Megjegyezzi sul —, hogy l ső technikai t kérdésem aján államra nézve many gazdasá cius 28án v Stewart szerző lyosnak és elf tette és megke nulmányozását le: sokkal kedv parasztpárt az közbeljépésére sasági tanács ta a Stewart c lyek még suly első ajánlat f cég eleinte kö munkálatothoz be az országb már a román hogy az auton rendel készsé hoz szüksége ben össze is a zatát 1935. év

A kamara tott ülésén, a sői országot szerződést é Madgearu biz a Stewart cé angoi vállalat állam szempe baknak, Haso lescu is, az

Pöstyén

a világ reumafürdője

a festői Vág-völgyben. A legtekéletesebb fürdőberendezésekkel, egyszerű termálstrandfürdővel, Napfürdők, torna tennisz, golf, vadászat. A legjobb társaság találkozóhelye! Felvilágosítások (deviza beszerzése ügyében is)

Mr. Ph. L. Singer, Timisoara II., Str. Saguna Nr. 8.

Miért ítelt meg 55 millió lej bírságot a döntőbíróóság Románia terhére a Stewart-cégnek?

Az Univerul szerinti a nemzeti parasztpárti kormány nem fogadja el a Stewart-cég kedvező feltételű első ajánlatát, de aláírta a sokkal súlyosabb második szerződést. A felelősség kérdését hányorgatják fel a bukaresti lapok

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 18. Mint néhány nappal ezelőtt közöltük, a Stewart-szerződés felbontása ügyében összeült döntőbíróóság augusztus 3-án helyt adott a Stewart-cég követelésének és kártérítésként 55 millió lej ítelt meg a román állam terhére, amelyben ötmillió lej perköltség is bennefoglaltatik. A Stewart-cég a jelentékeny kártérítési összeggel nem volt megelégedve és Stanley Johnson a Stewart cég bíróján külön véleményt jelentett be, melyben fenntartja igényét 284 ezer font kártérítésre és 20 ezer font perköltségre.

Az 50 millió lejes kártérítés megítélését a döntőbíróóság egész seregtárgyi bizonyítékkal támasztotta alá. A bukaresti sajtó nagy megdöbbenéssel fogadta az elmarasztaló határozatot és az Univerul, mely évek óta folytat állandó kampányt Madgearu volt pénzügyminiszter ellen, most is felveti a felelősség kérdését a Stewart-féle szerződés megkötése, illetve felbontása miatt. Az Univerul adatai szerint a Stewart-szerződés megkötésének és felbontásának története a következő:

1930 január 27-én a londoni Stewart és Partners cég levelet intézett a munkaügyi minisztériumhoz, amelyben közli, hogy az 1929 augusztus 24-én benyújtott ajánlatát és a szerződés végleges szövegét a bukaresti kormány 1929 szeptember 27-én kelt levelében elfogadta. Ebből a bizonyítékból az derül ki, hogy Virgil Madgearu akkori pénzügyminiszter elfogadta a Stewart és társa cég akkori ajánlatát anélkül, hogy a kompetens szakértő szervek — mint az utpénztár és a közmunkaügyi minisztérium — felülvizsgálták volna az ajánlat feltételeit, hogy kedvező, vagy kedvezőtlen véleményüket a kérdésben nyilvánítsák.

Elutasítják a kedvezőbb ajánlatot és elfogadják a kedvezőtlenét

Megjegyezzük — írja az Univerul —, hogy 1929 júniusában a legfelső technikai tanács visszautasította a kérdéses ajánlatot, mert ezt a román államra nézve károsnak találta. A kormány gazdasági bizottsága 1930 március 28-án végül visszautasította a Stewart-szerződést, mert feltételeit „súlyosnak és elfogadhatatlannak” minősítette és megkezdte a másik ajánlat tanulmányozását, melynek anyagi feltételei sokkal kedvezőbbek voltak. A nemzeti parasztpárt az ügyben érdekelt körök közbelépésére mégis visszatért a gazdasági tanács határozatára és elfogadta a Stewart cég újabb feltételeit, amelyek még súlyosabbak voltak, mint az első ajánlat feltételei. Míg a Stewart cég eleinte kötelezte magát, hogy a munkálataikhoz szükséges tőkétel jön be az országba, a második ajánlatban már a román állam kötelezte magát, hogy az autonóm utpénztár útján a cég rendelkezésére bocsátja a munkálatokhoz szükséges tőkét. Ennek az érdekben össze is állították a fizetések táblázatát 1935. évre.

A kamara 1930 június 27-én megtartott ülésén, amikor a bukarest-brasóvi országút felépítésére vonatkozó szerződést és tervezetet tárgyalták, Madgearu biztosította a kamarát, hogy a Stewart cég egyike a legkomolyabb angol vállalatoknak és a szerződés az állam szempontjából egyike a legjobboknak. Hasonlóképpen beszélt Manoilescu is, az akkori munkaügyi minisz-

ter. A megszavazott törvény a Monitorul Oficial 1930 július 4-i számában jelent meg a szerződés szövegével és a fizetési táblázatokkal együtt. A szerződés-törvény második paragrafusában Stewart kötelezte magát kísérleti céljából az összes utépítési módszereinek bemutatására, de komoly garanciák nélkül; ezzel szemben a román állam kötelezettséget vállalt, hogy az angol cégnek 95 ezer font sterlinget, tehát 77 millió 792 ezer lej előlegképpen készpénzben kifizeti. A többi feltételek is lealázóak voltak Romániára.

A szerződés megszavazása után Jon Amarasescu, az autonóm utpénztár elnöke lemondott állásáról és ezt a következőképpen indokolta:

1. A Stewart szerződést autonóm utpénztár igazgatóságának jóváhagyása és az utpénztár elnökének előzetes tudta és megkezdése nélkül kötötték meg.
2. A Stewart cég valósággal privilégiumot kapott az autonóm pénztár összes jövedelmeire a szerződés garantálására, annak ellenére, hogy ezeket a jövedelmeket már négy esetben kötötték le Halipa

A Népszövetség szeptemberi ülészakán aláírják a kölcsönös francia-orsz. segélynyújtási egyezményt

Párizs, augusztus 18. A Newyork Herald európai kiadása azt a hírt közli, hogy a genfi népszövetség ülészakáján Genfben alá fogják írni az orosz-francia

volt munkaügyi miniszter és Gafencu volt államtitkár tárgyalásai során két külföldi és egy román cég részére.

Auboin külön véleménye

Ezután még egy súlyos esemény következett be. Auboin, a Banca Nationala mellett működő külföldi szakértő, 1930 május 26-án és július 9-én átiratot intézett Madgearu volt pénzügyminiszterhez, rámutatva Stewart-szerződés hátrányaira, mert ez egy hitelművelet anyagszállítási és technikai munkálatokkal hoz összefüggésbe. Auboin kifejezte aggodalmát afelől, hogy a fizetéseket egészen abnormális feltételekhez kötötték, anélkül, hogy a pénzügyminiszter a Banca Nationala és technikai tanácsosának véleményét a kérdésben kikérte volna. Mindezek mellett Auboin kifejezte azt az aggodalmát is, hogy a Stewart-szerződésben megállapított fizetési feltételeknek rendkívül súlyos következményei lesznek az ország hitelére.

A fentiekből kiderül — írja az Univerul — hogy a Stewart-szerződést egészen szokatlan és az államra káros feltételek mellett kötötték meg és azért nem volt megvalósítható, mert a Stewart cég nem tudott pénzt kapni a londoni Westminster Banktól. Nem lévén pénze, kihasználta a román állammal kötött szerződés jogi, pénzügyi és technikai szempontból sebezhető pontjait, és ügyesen spekulálva a szerződéssel, el is érte, hogy 55 millió lej kártérítést ítéljenek meg számára anélkül, hogy egy méternyi utat épített volna.

A Univerul azzal fejezi be cikkét, hogy a felelősség a szerződés megkötésénél feltétlenül Madgearu terhére és így ne az adófizetők fizessék meg az 55 millió lejes kártérítést, hanem Madgearu egy elegáns gesztussal fizesse ki a kártérítést mely az ő általa megkötött szerződésből háramlik az országra.

kölcsönös segélynyújtási egyezményt, ha Lengye- és Németország kijelentnék, hogy nem csatlakoznak a keleti Locarno-hoz.

Már a berlini sajtó sem tagadja, hogy az algiri pogromok hitlerista felbujtásra történtek

A „zsidók rágalomhadjáratainak” tulajdonítja a Deutschen Zeitung a constantinei pogromokat. Németországból keltezett levél az egyik constantinei pogromhósnál

Prága, augusztus 18. A Zsidó Távirati iroda jelenti: Egyes párizsi lapok szenzációs értesítéseket közölnek arról, hogy a constantinei és az Algir más részein történt pogromok német ügynökök izgatására történtek. A francia lapok szerint a pogrom egyik veze tőjénél egy két héttel ezelőtt keltezett berlini levelet találtak, mely az „algiri nemzeti szocialisták Führerjéhez” szól. Ez a levél a világszerte meginduló nemzeti szocialista mozgalmakról tesz említést és cselekvésre szólítja fel az algiri nemzeti szocialistákat.

A Deutschen Zeitung szenzációs cikke

Ezek a hírek a leghitelesebb megerősítést nyerik a Berlinben megjelenő Deutschen Zeitung hasábjain, mely augusztus 11-i esti számában érdekes tudósítást közöl az algiri eseményekről. A cikk egy Marokkóból Németországba érkezett barátunk nyilatkozatát közli. Ismeretes, hogy a külföldi nemzeti szocialista megbízottaknak két feladatuk van: egyrészt a nemzeti szocialista érdekeket képviselni, másrészt

propagandájuk eredményéről Berlinbe jelentést küldeni, amelyeket aztán a „gleichgeschaltott” sajtó nyilvánosságra hoz. Könnyen feltételezhető, hogy a Marokkóból Németországba érkezett „barátunk” egy ilyen megbízottal azonos, akinek miután Marokkóban meleg lett talpa alatt a föld, távoznia kellett onnan. Ez a „barátunk” az algiri zsidókat üzéreknak, kémeknek és árulóknak nevezi és a pogromot a „Harmadik birodalom ellen indított hadjárat sajnálatos eredményének minősíti. A lap többek között a következőket írja:

Egy történelemtudósíró fiaja meggyarazat

Azt, hogy ők (zsidók) csak kereskedelemmel, uszorával és ügynököléssel foglalkoznak és kizárólag idegen munkából élnek, mindenáron azzal akarják igazolni, hogy őket a „középkorban” minden más foglalkozási ágából kirekesztették és a kereskedelembe és uszorába bekényszerítették. Az ember, amikor zsidókról van szó, csak mint parazitákról beszélhet róluk, akik a környező népekből táplálkoznak. Isme-

Szörme divatban, cicóságban a

Weisz fivérek szörmeszalon (Gólya palota)

behozhatatlanul vezet.

Róka

nagy válarzékban, minden színben

retes az az áruó szerep, amelyet a zsidók Spanyolországban és Galliában játszottak, amikor a Nyugat-Góciába benyomuló móroknak segítségére voltak és amiért a mór uralom alatt számos kedvezményt biztosítottak maguknak. Az arabok azonban rájöttek arra, hogy milyen könnyen fordulhat ez az áruási hajlam ellenük is. És később, amikor Algirban és Marokkóban is a franciák a függetlenséget követelő arabokkal szemben mindig a zsidókat támogatták és mint segítő társaikat, sőt mint kémeket alkalmazták, ezek az ellentétek még inkább kihangsúlyozódtak. A francia zsidó Cremieux, az Alliance Israelite alapítója, a zsidók szolgálatát azzal honorálta, hogy a francia állampolgárságot adományozta nekik, ami arab körökben óriási elégtelenséget keltett.

A német példa

Kisebb összeütközések naponta fordulnak elő, de a franciák minden erővel azon vannak, hogy szeretett zsidóiknak semmi kellemetlenségük ne történjék. Hogy ez egyszer komolyabbá vált, ezt a zsidók maguknak tulajdoníthatják és ez a történet a német olvasó számára valószínűleg egészen ismert. Mint mindenütt, úgy itt is a zsidók hecckampányt indítottak a harmadik birodalom ellen. A párizsi emigráns sajtó felhasználásával a legvadabb rágalommeséket terjesztették. Itt hallott az ember a minden elképzelhető német városban történt zsidó mézszárlásokról, még a híres levágott gyermekek meseje is újszületett és az egyszerű lakosság kész volt arra, hogy ezeket a történeteket elhiggye. Az eredmény azonban egészen más volt, mint amit a zsidók elképzelték maguknak. Hogyan — mondották az arabok —, létezik tehát még egy nép, amely ezt a pestist ki akarja pusztítani? Meg kell mutatnunk, hogy ehhez mi is elég erősek vagyunk.

Hatalmas erjedés indult meg, mely most robbant ki és az itteni szokásoknak megfelelő módon nyert kifejezést. A rágalomhadjáratnak ez a váratlan eredménye óriási megdöbbenést keltett a zsidók között. Ezalkalommal tehát Cion bölcsei számjót ravasságukkal a saját ujjukat vágják le. Remélhető, hogy a hamisító rágalomhadjárat mindenütt el fogja nyerni a maga jutalmát.

Értesitem mélyen tisztelt vevő körömet, hogy külföldi tanulmány utamról megérkeztem. Legújabb modellekkel dusan felszerelve kész áruaktárral és legolcsóbb árakkal állok a hölgyek rendelkezésére. Üzletemet P. Uniró 17. szám alá helyeztem át. Confectioval szembe. (Bejárat a Str. Matei felől). További szives pártfogásukat kérve „Orgona” szalon, kézi-munka előnyömda.



a legjobb védő fertőző betegségektől ellen

Feladatok és eseten

zavarokban szesz gyorsan eltüntet. "Pata" használata. Arok eredete igen drátok vagy száza, melyek győzések, rágások okoznak. — néhány perc kellemetlen és minden gyógyszer. Egy üveg ára takarékos formá-

egy dinnéből ti kerül ki. Egy — 8 lejért vesz lejt inkasszála. ha a dinnye jó ne fébrát várni. A pincérek adnak, hogy Car inváziója. Aki kirándulókat, mert tették meg hogy lenn a fe barbároknek ne

Szovátán? értekezletre ké mindenestre után nyaraló aszán rengeteg van (h.)

e sét

ugárzás tanulmány irányítását a bel- és intézte. A koratonaságot vezérelte a ballón indúlészakát a repü-

omb startja csak les időben követ magasban előbb d délkeleti s kénynt veti.

18. 40 kilo nyugatról ke-sztratoszféraba-szág felé tart.

rdője

berendezésekkel, na, tennisz, golf. Felvilágosítások

una Nr. 8.

Joséf Klausner halvanéves

Dr. Joséf Klausner, a jeruzsálemi héber egyetem irodalom tanára, a napokban ünnepli hatvanadik születésnapját.

J. Klausner egyik legmarkánsabb alakja a zsidó reneszánsz mozgalomnak. Különösen a héber irodalom és kutatás terén vivott ki magának előkelő pozíciót. Már kora ifjúságában a Chovevé Cion köréhez tartozott, majd később a herziionista mozgalom sorába állott. Abban az időben, amikor a nyugati politikai cionisták Herzlrel és Nordaival az élen a politikai és diplomáciai előfeltételeket helyezték a cionista mozgalom homlokterébe, Klausner a többi oroszországi cionistákkal a gyakorlati és kulturális „Gegenwartigkeit“-öt követelte és mint ilyen, az akkori ellenzékhez tartozott. Később átvette a „Hasiloch“ című héber lap szerkesztését, melyre Achad Haam alapított, 1920-ban Palesztinába viatta a lapot, de megjelenését 1926-ban be kellett szüntetnie.

Klausner különösen a zsidóság történetéről írt számos nagyjelentőségű munkát. Főleg a hasmoneusok, és általában a második zsidó állam történetével foglalkozott behatóan és nagy érdeme, hogy a zsidó történelemnek e legrományosabb korszakát feltárta az utókor számára. Klausner érdeklődése a zsidóság eszméi története terén koncentráldódik. Egyik nevezetes munkájában a zsidó Messiás-mozgalom történetét írja meg. Ezekben a munkákban keresztül jutott el a kereszténység megindulásának korához és a tudós teljes határozottsággal és bátorsággal nyúlt hozzá a kereszténység megalapításának életéhez és történelmi szerepéhez. A zsidó tudósok kerültek eddig ezt a témát. Ezt a tartózkodást Klausner törte meg a názáreti Jézusról írott korszakalkotó héber művével, melyet később angolra és németre fordítottak le. Ebben a könyvében történelmi objektivitással nyúl hozzá Jézus személyéhez és egy zsidó, mint nemzsidó kutatók körében nagy elismerésre tett szert.

Egyik nagyjelentőségű munkája az új héber irodalom történetéről írott könyve. Ezenkívül részt vett egy újhéber szótár szerkesztésében is.

Tudományos munkáján kívül a politikai életben is tevékeny részt vesz. A radikális nacionalizmus hirdetője és így közeli kapcsolatok fűzik a revizionistákhoz. Jóllehet nem tagja a revizionista pártnak, politikai törekvéseiben azonban támogatja mozgalomát. Legújabbban a „Hajarden“ című revizionista napilap szerkesztőségének vezetését vette át.

Klausner nagysága azonban a tudomány és az irodalom világába emelkedik ki és mint ilyen az egész zsidó nép osztatlan tisztelete és szeretete veszi körül hatvanadik születésnapja alkalmából.

Agyba-főbe verték a tanítót, mert megbuktatta gyermekeiket

Braja, augusztus 18. Szokatlan módon vett elégtételt Braja megyében két apa, akiknek gyermekeiket ismétlésre buktatta tanítójuk. Nadanova községben a Rogobota testvérek már régóta ellenséges viszonyban állottak a falu tanítójával, mert gyermekeiket ismétlésre buktatta. Néhány nappal ezelőtt összetalálkoztak a tanítóval és úgy elverték, hogy a szerencsétlen embernek minden foga kihullott és eszméletlenül állapotban szállították kórházba.

Hirdetmény

Az orástei zsidó hitközség a nagyünnepekre muszáf-előimádkozót keres. Előnyben részesül románul tudó hitközségmetsző, akinek megállapodás esetén, mint nyent alkalmaznánk.

Ajánlatok (a hitközség állásra pályázóktól bizonyítványokkal) augusztus 25-ig küldendők be.

Költséget csak meghívottunk éritünk.

A Zsidó Hitközség Elnöksége Orástei.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel. 90 lejtű egészvászonban. Kapható az Új Kelet könyvkiadásában az összeg és portó költségek előzetes beutalásával vagy utánvétellel.

Külföldi újságírók hiába ostromolják a költözködő cári követet intervjúért..

Szeptember 15-én érkezik Ostrowsky szovjetkötet Bukarestbe. Lehet, hogy a szovjetkövetség nem is költözködik a régi cári épületbe

BUCURESTI-BUKAREST, augusztus 18. (Az Új Kelet tud.) A bukaresti cári követség ósregi épületében rövidesen megkezdődnek a renoválási munkálatok. A főváros alakítja át az épületet, a szovjetkövetség számára. Poklewsky, a cári követéség főnöke már néhány napon belül elhagyja az épületet és Bukarestben a Népszövetség felügyelete alatt álló Nansen utlevélhivatal vezetője lesz. Ez a szervezet Európa minden fővárosában létezik.

Újságírók rohama
Az utóbbi napokban számos külföldi újságíró érkezett Bukarestbe. Az in dízskrétt és a mesterségük gyakorlása közben egymásra féltékenykedő újságírók intervjút akarnak és fényképfelvételeket, mindenféle ravasz trükkkel szeretnének hozzáférkőzni a legutolsó cári követéséghez. Ez azonban sohasem sikerül. Nincs az az ember és fura kodni tudó újságíró, aki megközelíthetné Poklewskyt. A cár utolsó nagykövete elzárkózik a külvilág elől, nem látható és nem hallható a nagy nyilvánosság számára.

Utolsó emlék a cári Oroszországról
Holott az újságírók érthetően kíván-

csiak erre a követségre, ami talán az egyetlen maradványa az egykori hatalmas cári birodalomnak. Itt még látható a cári korona, a régi Oroszország térképe és él az orosz katedrális, melyet az oroszok a háború előtt építettek a bukaresti orosz kolónia számára. Már évek óta nem tudja fenntartani az orosz templomot a követség. Most a ju goszláv követség támogatja. De ott van még a követség könyvtára, amely szorgalmasan látogatnak a bukaresti orosz kolónia tagjai. Könyvtáros kezeli a könyveket, akik önkéntes adományokat kap az oroszoktól. Ebből é-

Költözködik a követség

De a könyvtárost és a követség többi tisztviselőit is hiába keresik fel az újságírók információkért. Fényképfelvételek még csinálhatnak titokban, de intervjút, információt nem kap senki. A lebontásra váró épület zárkózott és hideg. Méltóságteljesen rejtőzik el a kiváncsiak szemei elől.

Most pedig szépen feltárul minden a főváros előtt, mert a követség költözködik. Átköltözik a Nansen utlevélhivatal kiadó irodába. Az ódon butorokat, plüssöket, ékszerket elszállítják a szo-

bákból Itt pedig felépül az Szovjet új követsége, melyen nem lesz cári korona és nem lesz a nagy Oroszország térképe, hanem munka lesz benne és az újságírók is valamivel könnyebben fogják kapni intervjút.

Szeptember 15-én érkezik Ostrowsky követ

Mig a főváros készülődik a szovjetkövetség építésére, addig ebben a kérdésben még nem döntött a szovjet. Nem lehet tudni, hogy a mai Oroszország akarja-e a régi Oroszország követségi épületét, vagy nem fog-e új helyiséget bérelni a követség céljaira. Oroszország még egyetlen hivatalos személyt sem küldött Romániába, hogy a követség felállításának kérdésében tárgyaljon. Az első csoport szeptember első napjaiban jelenik meg majd Bukarestben: egy titkár és egy attasé fogják előkészíteni Ostrowsky követ bukaresti érkezését.

A titkár és az attasé már berendezett helyiséggel fogják fogadni az orosz követet, aki csak szeptember 15-én érkezik az országba, amikor Titulescu külügyminiszter is az országban lesz.

Felfedezték a gyermekparalízis szérumát

Florelia, augusztus 18. Egy ismert kutató, John Kolmer, ma bejelentette, hogy felfedezte a gyermekparalízis eljensezserumát. A szérum hatását majmokon végzett kísérletek, valamint saját magán és munkatársán végzett, bírálta fecskendezett dózisos igazolják. Egy életre való immunizáláshoz 3 dózis szükséges hetenkénti időközben alkalmazva.

Meghalt Briand hűségese élettársa

Párizs, augusztus 18. Normandia egyik kis falujában néhány nappal ezelőtt, 61 éves korában meghalt Jeanne Nouteau, Senki sem vett tudomást arról, hogy az elhalálozott Briand élettársa, aki nem lépett ugyan anyakönyvvezető előtt házasságra Franciaország nagynevű külügyminiszterével, de hozzáfűzte egy egész életen át a szeretet és a rokonszenv erős kapcsa. Briand halála óta teljesen magára hagyottan élt Jeanne Nouteau s nagyanyosan vitta hárát a nagy államférfi örököseivel, akik nem voltak hajlandók megfizetni neki az életjáradékot, amelyet Briand biztosított számára.

Ennek a most elhunyt nem mindennapi asszonynak élettörénete a legszorosabban összefonódik Briand pályafutásával. Jeanne Nouteau nagyiparos leánya volt, mérnökemberhez ment feleségül. Huszéves korában már mint férjes asszony smerkedett meg szülővárosában, St. Nazaireben Arisóde Brianddal, a fiatal jo-

gással. Kettejük között csakhamar szoros baráti viszony fonódott, amely azonban a st. nazairei nyárszolgárok szemében erkölcsi botrány volt.

Nagy felháborodásukban bíró elé is állították a fiatal Briandot. Jeannet azonban semmi sem ingathatta meg érzelmeiben. Elhagyta a férjét, elhagyta szülőhelyét és Párizsba költözött a szegény jogással. Kiharagott Briand mellett a nehéz esztendőben, amelyekben maga újságíró próbált érvényesülni a fiatal ember, aki eljennálhatatlan vonzódást érzett a közélet iránt. Jeanne Nouteau erős támasza volt ebben az időben a keservesen küzdő Briandnak. Amikor 1906-ban kezdett felléleivel Briand pályafutása és első ízben miniszter lett, kettejük kapcsolata semmi se változott. Jeanne Nouteau továbbra is Briand oldala mellett maradt. Hajfűrtjét, amelyet Briand állandóan szívé fölé kötött viselt, a nagy államférfi sírjába temették.

A Mizrachi hangsúlyozza lojalitását a cionista alapok iránt, de folytatja ellenzéki politikáját a Cionista Exekutívével szemben

Lembergben összeült a Mizrachi világszövetség központi tanácsa

LEMBERG, A napokban ült össze a lembergi zsidó hitközség tanácssterében a Mizrachi világszövetség központi bizottsága. A tanácskozáson az amerikai, ausztriai, romániai, cseh-slovákiai stb. Mizrachi szervezetek számos delegátusa vett részt. Csütörtökön és pénteken zárt ajtók mögött folyt a párttanács értekezlete, miután a Mizrachinak a Cionista Világszervezethez való viszonya és a pártban keletkezett belső konfliktusok kerültek tárgyalásra Szombaton a párttanácsn résztve-

vő rabbik hitshónoklatokat tartottak Lemberg zsidó templomaiban.

H. Farbstein, a Mizrachi exekutívének tagja, a párttanács értekezlete kapcsán nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Iroda munkatársának a Mizrachi jövőbeni politikai munkájáról és problémájáról.

Az ITA tudósítója megkérdezte Farbsteint, milyen kihatással van a Mizrachi mozgalomra a palesztinai Mizrachi szervezeti kettészakadása, illetve a „Mizrachi Havatik“ nevű új

párt megalakulása.

— A kérdést rosszul tette fel — mondta Farbstein az újságíróknak. Nincs szó arról, hogy szakadás állott volna be a palesztinai Mizrachiban. Rabbí Ostrowski, aki a Mizrachi határozata ellenére nem mondott le a Vaad Leumiban viselt tisztségéről és azt továbbra is megtartotta, még néhány személyiséggel megalakította a Mizrachi Havatikot. Ehhez a csoporthoz csatlakozott néhány németországi mizrachista, akik jelenleg Palesztinában élnek. Ami a Mizrachit illeti, a cionista alapokkal szemben lojális magatartást óhajtunk tanúsítani, de a cionista exekutívával szemben folytatjuk ellenzéki politikánkat. A mai körülmények között nem lehet szó arról, hogy a Mizrachi belépjen a cionista exekutívába, vagy a Cionista Szervezet más testületébe, beleértve a Vaad Leumit is. A Mizrachi új választások kiírását követeli a Kneszeth Jiszraelben, hogy a polgárság megfelelő befolyásra és súlyra tessen szert a Jisuv képviselő testületében. Erre a választásra öt-hat hónapon belül fog sor kerülni. A Histadruthban a szervezett munkások száma 45 ezerre tehető, ezzel szemben a Jisuv többi része nagyobb szavazatot fog felhozni, mint a Histadruth. Szó lehet egy általános megegyezésről is a pártok között. Eszerint az Aszefat Havniharim mandátumainak száma 70-ről 100-ra emelendő, 30 mandátum pedig a városi és községi képviselők közül valamint a hitközségek reprezentánsaiból kerülnek ki. A Histadruth még is 40 százalékát követeli az új tagságoknak, amit a Mizrachi természetesen elutasít.

Az újságíró ezután megkérdezte, van-e tudomása arról, hogy az Agudas Jiszrael javaslatot tette a cionista exekutívának a Jisuv egységes képviselő tének megteremtése irányában, melyben az Aguda is résztvenne. Farbstein kijelentette, hogy erről nem tud, tudja azonban azt, hogy az Aguda javaslatot tett a Mizrachinak, hogy közös listával induljanak a jeruzsálemi városi tanácsválasztásokban.

— A kolozsvári zsidó iparosok agglomerációja javára a Cristal Palace d'été kert helyiség tulajdonosa által f. hó 14-re hirdetett műsoros estély a rossz időjárás miatt nem lett megtartva. Így ez f. hó 21-re, kedd estére lett elhalasztva, amikor esti 9 óra kezdettel a Palace kávéházban (Str. Iuliu Maniu) lesz megtartva. Kéri a város társadalma, hogy a jótékony célra való tekintettel minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék.

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

1935 tavaszán Palesztinában rendezik meg a Wizo-konferenciát

A Wizo ekzekutívájának legutolsó ülésén elhatározták, hogy a legközelebbi Wizo konferenciát eszaki részükben, azaz tavaszán, Palesztinában rendezik meg. A határozat óriási lelkesedést váltott ki az összes Wizo csoportokban, mert ez lesz az első Wizo konferencia, melyet Palesztinában fognak megrendezni és remélik, hogy ezen a konferencián kétszereződni fog a delegátusok száma.

A konferencia előkészítésére bizottságot küldött ki az ekzekutív, mely hatalmas elánmal fektetett bele a konferencia sikeres előkészítésének munkájába.

A konferenciával kapcsolatban Grubwieser asszony az ekzekutív titkára felhívással fordul az összes Wizo csoportokhoz, hogy minden csoportban válasszanak ki egy delegátust a konferenciára a delegátusokat és hogy a delegátusok lassan hozzá a héber nyelv megtanulásához.

Palesztina kormányzójának látogatása a Wizo leányfarmján

Dr. Vera Weizmann, a Wizo elnöknője meghívásának eleget téve Wauchope kormányzó látogatást tett a Wizo, Nész-Cionah meletti leányfarmján, ahol a magas vendéget Ada Fischmann, a farm vezetőnöje, dr. Vera Weizmann, Hadassza Samuel és Harry Sacher asszonyok fogadták. A kormányzó nagy érdeklődéssel tekintette meg a farm berendezését és elragadtatásának adott kifejezést a Wizo teljesítménye fölött. A kormányzó hosszasan elbeszélgetett a jelenlévő Wizo vezetőnőkkel, majd a Wizo asszonyok kíséretében átrándultak a közeli Rechó bot kolóniára, ahol résztvettek a Daniel Sieff mezőgazdasági intézet felavatásának ünnepén. A kormányzó meleg hangon mondott bucsút a Wizo vezetőnőknek.

Felavatták a Wizo második leányfarmját Nahalalban

Óriási közönség előtt Lady Samuel, a Wizo elnöknője, valamint Sir Herbert Samuelnek jelenlétében avatták fel a Wizo második nahalali leányfarmját.

Lady Samuel, aki ezeltől nyolc évvel jelen volt az első mezőgazdasági iskola felavatásánál, héber nyelven emlékezett meg azokról a küzdelmekről és nehézségekről, amelyek a Wizo munkája elé nyomasztottak és amelyek csak nagy lelkesedéssel és óriási áldozatkészséggel voltak legyőzhetők. Örömmel kell eltöltsön bennünket az, — mondotta Lady Samuel — hogy ıme elértük második leányfarmunknak felavatását Nahalalban.

A leányfarm Lilian Freimann, a kanadai Wizo-federáció vezetőjének nevét viseli, aki lehetővé tette a leányfarm felépítését.

A Jewish Agency nevében dr. Artur Ruppin üdvözölte a Wizo-t, majd a különböző szervezetek, valamint a szomszédos kvucák és kolóniák kiküldöttjei tartottak lelkes beszédeket és méltatták a Wizo érdemeit, amelyekre Hanná Maisel asszony válaszolt meghatott szavakkal.

Az új iskola modern, gyönyörű fekvésű kétemeletes épület, melyben több, mint száz leány nyer mezőgazdasági kiképzést évente.

A nagykarolyi Wizo-csoport garden partija. Folyó hó 12-én jól sikerült garden partit rendezett a nagykarolyi Wizo csoport, melynek műsorát dr. Fehér Ferenc megnyitó beszéde vezette be majd Leitner Zoltán (Oradea) tartott nívós előadást, utána Spitzer Lenci operárait énekelte nagy sikert aratva. Rosner Gizike verseket szavalt sok érzeléssel. Schwarz Ella zongora szólóval járult hozzá a fényesen sikerült garden parti műsorához, melynek végzetével reggelig tartó tánc következett. (Reismann Irma)

A Wizo a palesztinai mezőgazdaságban

A palesztinai mezőgazdasági életben a Wizo jelentős szerepet játszik. A Ros-Hasanahra megjelenő héber naptár, melyet a Hiszadruth Nasim Cioniot palesztinai csoportja ad ki héber nyelven, érdekes adatokat közöl a Wizo mezőgazdasági szerepéről.

A kimutatás szerint a Wizo a náhállali mezőgazdasági iskola, az öt nészionai leányfarm, Sechunah Borochoy, Petach Tikvah és Náchlath Jehuda mezőgazdasá-

gában összesen 1600 dumamot birtokol, ami több, mint másfél millió kvadrátméter tesz ki és több, mint 150 hektárt.

Az utóbbi években a Wizo farmjain összesen 400 ezer tojást produkáltak, melyekből több, mint 300 ezer Lira bevétel volt.

265 ezer liter tejet, valamint nagyszámú majorságot termeltek a különböző telepeken.

Dr. Patai József előadása a telavivi Wizo Klubban

A telavivi Wizo klub felkérésére a Palesztinában időző dr. Patai József a Wizo klub helyiségében, hatalmas közönség jelenlétében, héber nyelven tartott előadást az „Uj zsidó asszony” címen. Dr. Patai előadásában rámutatott arra a törésmomentalisra, mely a ma zsidó asszonyára vár az országépítés terén. Szavait a nagy és disztigvált közönség fi-

gyelemmel hallgatta, majd Marek Wachlen egyiptomi újságíró emelkedett szóra és kijelentette, hogy ő is azok közül való, akiket a zsidó asszony tett cionitává. Dr. Patai, valamint Marek Wachlen szavai nagy visszhangra találtak és palesztinai héber sajtó lelkes szavakkal emlékezett meg róluk.

Wizo-hölgyek a palesztinai turisták között

Palesztina, de különösen Tel-Aviv állandóan hemzseg a turistáktól. A turisták mindenüvé ellátogatnak és naivabbnál naivabb kérdésekkel ostromolják a palesztinai zsidó polgárt. Rengeteg vice van forgalomban a turisták naivitásáról. A turista, aki valahonnan távolról hajózott az ósujországba éppen úgy elcsodálkozik a héber karszallagos rendőron, mint a zsidó paraszton, a chalucon, aki a forró nyári napsütésben verejtekezve birkozik a földdel.

Vannak a turisták között mindenféle zsidók és mint mindenütt, ahol cionisták vannak, a turisták között is sok Wizo-hölgy van.

Palesztinában a legjobb ajánlólevél az, hogy valaki Wizo tag, mindenki tudja és mindenki tisztában van a Wizo jelentőségével és bizony itt az értékelés olyan nagy, amilyen a cionizmusért kifejtett

munka. A Wizo telavivi klubjában egész népvándorlás van. Kanadából, Afrikából, bronzszinü hölgyek és európai eleganciájú asszonyok adják egymásnak a külön eset. Itt van Vera Weizmann a Wizo Világszervezet elnöknője Londonból, itt van Hanna Steiner a csehszlovákiai Wizo vezetőnöje, aki ammi évi munka után most van először Palesztinában, ugyancsak először van itt Reza Steindler, valamint Romániából Selma Marguliesz és nővére Eva Lövy, a románokhoz kell még számítanunk az erdélyi Wizo elnöknőt Reitter Lunkát, aki egy csoport erdélyi asszony társaságában látogatott el a Wizo klubba.

A Wizo turisták természetesen végiglátogatják az összes Wizo intézményeket és lelkesedéssel látják, hogy sokévi fáradásuk nem volt hiabavaló. (P. u. H.)

A Wizo alapítói:

Dr. Vera Weizmann

A világszerte tért hódító női emancipációs mozgalom következtében természetessé vált, hogy a cionista építőmunka terén a zsidó nők is ki fogják venni az őket megillető részt és egy női szervezetnek a keretein belül bele fognak kapcsolódni az országépítő munkába. 1917-ben egy úgynevezett Hölgybizottság alakult azzal a céllal, hogy lerakják az alapjait egy cionista nőszervezetnek. A Hölgybizottság tagjai voltak: Dr. Vera Weizmann, Rebecca D. Sieff és Romana Goldmann. Összekötésbe léptek különböző cionista vezetőnőkkel, cionista szervezettekkel, hatalmas agitációjú fejtettek ki a Wizo megalakításának érdekében, propagandagyűléseket rendeztek, melyeknek legnagyobb

hatású szónoka dr. Vera Weizmann volt. Dr. Chajim Weizmann felesége, akinek orvosi diplomája van. Kétúró szónok, zsenális szervezőerő és nagyszerű diplomata, aki nélkül ma már a Wizo el sem képzelhető. Még mielőtt a Wizo megalkult volna, férje, dr. Chajim Weizmann munkájában állandóan élénk részt vett és segítkezett neki. Dr. Vera Weizmann többször járt Palesztinában, ahol meleg fogadtatásban részesítették. A londoni Ekzekutív értesítése szerint dr. Vera Weizmann a közeljövőben eleget tesz az erdélyi Wizo federáció meghívásának és előadást Erdélybe is, ahol több városban fog előadásokat tartani.

Németországi zsidó menekültek gyermekei Palesztinában

Valóságos hőrosz munkát végzett és végez a Wizo a németországi zsidók Palesztinába vándorolt gyermekeinek elhelyezése és gondozása terén. Különböző menhelyeket és gyermekvédelmi intézeteket alapított a Wizo Palesztinában a kiűzött és talajvesztett német zsidó ifjúság nevelésére és gondozására. Tel-Aviv-

ban több Árvagondozó Napközi Otthon és ipariskola működik a Wizo fenntartásában, amelyek intézmények sokban járulnak hozzá, hogy a kiűzött németországi zsidó ifjúság hasznos eleme legyen majd az új Palesztinának. Az idősebbek többnyire a Wizo mezőgazdasági iskolában nyernek elhelyezést, ahol kitűnő szakemberek, pe-

dagógusok felügyelete alatt nyernek kiképzést. A Wizo különböző leányfarmjain mind nyitva állnak a német zsidó menekültek előtt. A farmok régebbi lakói valóságos szeretettel fogadják a sokat szenvedett német zsidókat, akik gyekeznek minél jobban belekapcsolódni és hasznos elemévé válni a palesztinai zsidó társadalomnak.

Chajim Nachman Bialik:

Hajnalváró

Oh vártad már a hajnalt, nézted-e,
Midőn kilép a nap ezer követe,
A csillogó, ujjongó sugarak,
Kik szertefutnak magasba és mélybe,
Mig tündölkölve jő
A napkirálynak fejedelmi fénye?...

Mily szívmegejtő, csodás látomás,
Mint szent nagy titok, rejtelmes varázs
Szívemben zsendül ezer sejtetem,
Es ajkaid sugdos lázban, epedezve,
Mert hol a száj, hol a nyelv,
Hogy vágyad, sejtelmek kifejezze?

Oh vártad-e a hajnalt, látad-e,
Midőn kipattant gyógyító tüze,
Néped egere szállva szerteszét?
Millyő sugar futott északra, délre
Keletre, nyugatra,
S egész világon terjed el a fénye?

Oh csodás látomás! Boldog a szem,
Mely egy sugarat rejtve elteszen,
S ha szívünk öröme még elborul
Es felhők szárnyán szállnak gyász-
dalok:

E sugár akkor is
A könnyeinkből mindig kiragogy.

Mit adott a K.K.L. a Wizonak?

Wizo összejöveteleken nem szabad elfelejkeznünk az országépítés alapjáról a Keren Kajemet Lőjiszráról, mely nélkül a cionista építőmunka el sem képzelhető.

ıme, mit adott a Keren Kajemet Lőjiszráról a Wizo mezőgazdasági iskoláinak:

	Dunam
Náhállalban	500
Ajanot (Nész Cionah)	400
Nachlat Jehuda	60
Petach-Tikvá	45
Afule	350
Jeruzsálem (Talpiot, Rechavja)	55
Sechunah Borochoy	50
Tel-Aviv	25
Összesen	1485

WIZO-HIREK

A nagykarolyi Wizo-csoport beszámolója. Az agilis nagykarolyi Wizo-csoport folyó hó 5-én tartotta meg rendkívüli közgyűlést, melyen a tagok szépségével vettek részt. A közgyűlést Reitter Adolfné elnöknő nyitotta meg meleg szavakkal köszöntve a megjelenteket, majd javasolta, hogy a megüresedett titkári állás betöltésével Nord Saroltát, míg a sajtó referens tisztség elvállalására Reismann Irmát kérje fel a közgyűlés. A közgyűlés a jelöltek egyhangulag elfogadta, majd felolvasták a titkári jelentést. Nord Sarolta ismertette a csoport pénzügyi helyzetét, majd dr. Fehér Ferenc ügyvéd mellátta Reitter Adolfné, elnöknő lelkes agitációját. A közgyűlés Reitter Adolfné zárószavaival ért véget.

A ZSIDÓ ASSZONYT
kiadja az erdélyi WIZO temesvári központja, Patai Asszony 4.

— Ismeretlen a Hója erdőben a Hója erdőben. Azonnal kieszárendőrigazgató ke. Megállapított rüli paraszt a nűleg öngyilkos neget találtak szak nyoma a kilétét nem le semmi írást a gálat folyik.

— Még mi sztrájkja. Né moztunk arról munkások sz tudtak meger lektiv szervező ügyi inspek hogy a munk megegyezést azonban nem kált béreket véleményen munkáikajm a munkások t

Az oradeai nájumokban beirások fo nak meg. A nyok legkésőbb be. Az első fember hó 1-tanból fölvet javító és pó kezdődnek. K hatósági eng év kezdett sz

A fimis legu ban, fe iskol

a beiratá délelőtt fiúliceum a szept. 4 vétel vő jelentkező tanulóma felvételi kell jele tartandó 31-g leh gmnázium iskol vizsgálat köser in re. Bőy igazgató

Egy éves nyilik szept és tájékozt Cluj, str. Jo

— Ujabb hadbírósgot még ugyszól helye, amely lett fel Sta kabffy Vilma per szereplő tak részere

Kelet beszár arról, hogy gyanuja mi át, a várat selőnjét. A fet és egy nőktől viszon lősségre. U hány pillan osztott ki a si história szünet után terem szűfo A délutáni ra szétszélő szereplőinek kodó jutott lás elhalasz idézet tam pedig az e szemben M a hosszu te sista vissz időt vegyé szak szomb rövid szün nyának ad tatását au

HIREK

— Ismeretlen férfi hullájára bukkantak a Hója erdőben. Tegnap értesítették a kolozsvári központi rendőrséget, hogy a Hója erdőben egy férfi hullája van. Azonnal kiszállott a helyszínre Draghiciu rendőrigazgató a bünyüi osztály főnöke. Megállapították, hogy 40-45 év körüli paraszt ember hullája, aki valószínűleg öngyilkos lett, mert a nyakán zsinórt találtak, viszont testén semmi erőszak nyoma nem volt látható. A hulla kilétét nem lehetett megállapítani, mert semmi írást nem találtak nála. A vizsgálat folyik.

— Még mindig tart az asztalosok sztrájkja. Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a kolozsvári asztalos munkások sztrájkba léptek, mert nem tudtak megegyezni a munkaadókkal a kollektív szerződés kérdésében. A munkügyi inspektorátus mindent elkövetett, hogy a munkások és munkaadók között megegyezést hozzon létre. A munkások azonban nem akarják elfogadni a reduktált béreket, a munkaadók viszont azon a véleményen vannak, hogy a jelenlegi munkakalkulációhoz képest igen nagyok a munkások bérkövetelése.

— Az oradeai ort. zsidó fiu- és leánygimnáziumokban az 1934-35. tanévre szóló beiratások folyó hó 26-31 között tartatják meg. A felvétel iránti folyamodványok legkésőbb folyó hó 25-ig nyújtandók be. Az első osztályokba iratkozóok szeptember hó 1-én román nyelvből és számtanból felvételi vizsgálatot tesznek. A javító és pótvizsgálatok szeptember 2-án kezdődnek. Későbbi beiratások csak tanhatósági engedéllyel lehetségesek. A tanév kezdett szeptember hó 15-én.

A limuzinai nyilvános zsidó fiú- és leánygimnáziumban és felsőkereskedelmi iskolában és leánygimnáziumban

a beiratások augusztus 26-31-én délelőtt 10-12ig történnek. A fiúgimnázium elsőszálya tanulóinak a szept. 4-én 8 órakor kezdődő felvételi vizsgálatra szept. 2-ig kell jelentkezniük. A fiúgimnázium V. o. tanulóinak a szept. 7-én tartandó felvételi vizsgálatra szept. 5-ig kell jelentkezniük. A szept. 2-án tartandó javítóvizsgálatokra aug. 31-ig lehet jelentkezni. A leánygimnáziumban és felsőkereskedelmi iskolában nincsenek felvételi vizsgálatok. A fiutanolók részére kóser internátus áll rendelkezésre. Bővebb felvilágosítást ad az igazgatóság.

Egy éves Kereskedelmi Tanfolyam nyílik szeptember 5-én. Felvilágosítást ad és tájékoztatást küld az igazgatóság: Cluj, str. Jon Maiorescu 22.

— Ujabb kémkedési per a kolozsvári hadbírószálon. Péntek este fél nyolckor, még ugyancsak ki sem hült a vádlottak helye, amelyről néhány perccel előbb állott fel Stavrescu főhadnagy és Jakabffy Vilma, amikor egy új kémkedési per szereplői foglaltak helyet a vádlottak részére elkerített üléseken. Az Új Kelet beszámolt néhány nappal ezelőtt arról, hogy a váradi rendőrség kémkedés gyanúja miatt letartóztatta Cato Corneliát, a váradi népesedési hivatal tisztviselőnőjét. Az asszony férjét Cato Józsefet és egy Wallerstein Gyula nevű ügyvédet viszont bünrészességért vonják felelősségre. Ugyanaz a tanács, amely néhány pillanattal előbb összesen tíz évet osztott ki az ismert szerelmi és kémkedési történet után ismét elfoglalja helyét. A terem zsúfoltsága azonban megesapant. A délutáni per hatalmas érdeklődő töbrára szétzúdult. Az újabb kémkedési per szereplőinek már csak kevés kiváncsiság kódorogott. Az ügyvédek kéri a tárgyalás elhalasztását. Egyrészt, mert egy beidézett tanu nem jelent meg, másrészt pedig az előrehaladott idő miatt. Ezzel szemben Maniu ügyész kijelenti, hogy a hosszú terminusra való elhalasztást utasítsa vissza a bíróság. Az előrehaladott időt vegyék egyedül tekintetbe és halasztás szombatra a tárgyalást. A tanács rövid szünet után az ügyvédek indítványának adott helyet és a tárgyalás folytatását augusztus 30-ra halasztotta.



STRANDOLÁSHOZ NAPKURÁHOZ kizárólag EUKUTOL krémet és olajat

használjon. Bronzbarna, egészséges színt nyer, bőre nem ég le fájdalommal, mert az EUKUTOL-készítményekben levő bőr-ápoló anyagok megvédik és ellenállóvá teszik.

Önnek is csak EUKUTOL-ra van szüksége.

EUKUTOL-KRÉM nagy doboz Lei 40.—
kis doboz Lei 20.—
EUKUTOL-OLAJ nagy üveg Lei 120.—
kis üveg Lei 60.—

Önnek is csak Eukutol-ra van szüksége. Beszerezhető minden jobb szaküzletben.

ROYAL DROGUERIA M. RÓZSA S. A. CLUJ

— Szétosztotta a Jewish Agency a pótlólag adott 1200 certifikátot. Jeruzsálemből jelentik. A Jewish Agency a pótlólag megadott 1200 certifikátot országok szerint a következőképpen osztotta fel: Németország és németországi menekültek számára 422 certifikátot adott, 72-öt szakmunkásoknak és 350-et chalucooknak. Lengyelország 300-at kap, ebből száz szakmunkásoknak, Románia 45, (15 szakmunkás), Litvánia 25 (5 szakmunkás), Lettország 20 (5 szakmunkás), Csehszlovákia 15, Ausztria 20 (15 szakmunkás), Törökország 40 (valamennyi szakmunkásoknak). Szaloniki 25 (15 szakmunkás), Jemen 30, Jugoszlávia 5, Bulgária 5, Ezenkívül 150 certifikátot speciálisan tartottak fenn, amelyet a palesztinai ipar speciális igényeinek megfelelően osztanak szét. A pótcertifikátok felosztásánál a Jewish Agency nehéz helyzetben volt, elsősorban azért, mert a törökországi antiszemita áramlat miatt a törökországi zsidóság nagyszámú certifikátra tartott igényt. A Jewish Agency 40-et tudott egyelőre juttatni számukra. Az egyes országok Palesztina-hivatalai a Jewish Agency bevándorlási osztályától leiratot kaptak, amely közölte, hogy a pótcertifikátok szétosztása elsősorban a palesztinai mezőgazdasági munka legsürgősebb szükségleteinek kielégítésére szolgál. Chaluc-certifikátokat csak olyan chalucooknak szabad adni, akik vállalják, hogy a zsidó koloniákon mezőgazdasági munkára mennek.

— Orvosi hír. Dr. Ligeti Sándorné Somogyi Ilona dr. orvos-szeméspecialista szabadságáról hazatért és rendelését újra megkezdte. Rendel. délután 4-6-ig Cal. Marechal Foch (Magyar u.) 53. szám alatt. Telefon 4-55.

— Prágai gyáros és zsolnai gangster szerető drámája. Zsolnáról jelentik: Tegnap reggel a város egyik legforgalmasabb utcáján megrázó szerelmi dráma játszódott le. Schwarzer Gusztáv prágai elektrotechnikai gyáros, aki reggel érkezett Prágából Zsolnára, a nyúlt uccán lelőtte hűtlen barátját, Kubiczák Zsófiát, azután maga ellen fordította a revolvert és két lövéssel végzett magával. A gyáros azért jött Zsolnára, hogy a lányt rávegye arra, hogy jöjjön vele vissza Prágába. A lány azonban nem akarta otthagyni kedvesét, Badura Cyrillt, a zsolnai világ egyik hírhedt alakját. Schwarzer az uccán sétálva kérte a lányt, hogy térjen hozzá vissza s amikor látta, hogy a lány hajthatatlan, revolverrel háromszor rálőtt. Mikor aztán a lány véresen összeesett, Schwarzer maga ellen fordította a revolvert és kétszer halántékon lötte magát. A gyáros a helyszínen kiszenvedett, a lányt haldokolva szállították a kórházba.

— Spira munkási rabbi veje megszökött a feleségétől. Munkácsról jelentik: Tavaly márciusban világra szóló nagy esküvő volt Munkácson. Spirának, a munkásiak nagyhírű főrabbiának leánya ment férjhez egy Rabinovics nevű fiatal lengyelhez. Hetekig tartottak az ünnepek, rengeteg külföldi sereglett össze Munkácsra, a világ minden tájáról jöttek újságírók, még filmfelvételeket is készítettek a lakzról, ami a munkási ortodox zsidóság körében kellemetlen feltűnést keltett. A főrabbi leánya és a férj között már az első hetekben napirendre kerültek a veszekedések, míg ért véget az egyik családi háború, máris újabbat kezdtek és Spira főrabbi, akinek királyi tekintélye van a ruténföldi zsidóság körében, saját családjában nem tudott rendet csinálni. A múlt héten Rabinovics, felhasználva azt, hogy a főrabbi Pöstyénben üdül, váratlanul elhagyta feleségét. Bejelentés nélkül távozott, csak a lengyelországi Zakopancból írt egy levelet: ha a feleségének úgy tetszik, menjen utána Lengyelországba, mert ő bizony soha többé be nem teszi a lábát Munkácsra. Spira főrabbi Pöstyénből hazatérkezett Munkácsra, igyekszik rendbehozni leányának házasságát. Azt még nem döntötték el, hogy a feleség kövesse-e az ő urát Lengyelországba.

— Aldott állapotban lévő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetű „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használatával által is könnyű és hig ürülést, egyszerűen rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviseelője a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

— A legújabb Tonika-Dó modern módszer szerinti zongoratanítást szeptember elsején kezd meg Izsák Laura Bécsben végzett zongoratanárnő úgy kezdők, mint haladók számára. Konzervatóriumi vizsgákra is előkészít. Jelentkezni lehet lakásán délután 2-4-ig Piața Mihai Viteazul 39. szám alatt.

— A Zsidó Párt közleménye. Falek Rezi a Zsidó Párt kolozsvári és megyei tagozatának titkára bukaresti utjáról hazatért és kéri a párt alatti tagjait, hogy párt irodájában a hivatalos órák alatt mielőbb felkeresni sziveskedjenek állampolgársági ügyeikben. Schwartzberger Márton, László Hermann, Marmor Kálmán, Bernát Lajos, öv. Schwartzné, Löwy Dávid, Glück Bernát, Rosenfeld Zsigmond, Salamon Markovitsné, Berkovits Bernát, Bodor Ede, Bodor Gusztáv, Lövinger Lajos, öv. Szántó Tiborné.

Kirándulás Egyiptomba és Palesztinába

augusztus 25 — szeptember 15

a Vulcania 30.000 tonnás óceánjáró luxushajóval Génua, Cannes, Ajaccio, Nápoly, Capri-sziget, Port Said, Suezcsatorna, Kairo, Piramiskok, Haifa, Nazaret, Jeruzsálem. Tel-Aviv, Rhodos szigete, Athén, Ragusa, Triest!!!

Halálánul gazdag program, bőséges, pazar ellátás. Beiratkozások a rendelkezésre álló utolsó kabínokra legkésőbb augusztus 20-ig. Kérjen azonnal prospektus vagy a Wagons Lits (Cook) utazási iroda bármelyik fiókjától, vagy pedig direkt a következő bukaresti irodák egyikétől: 1. Consulich Line, Calea Victoriei 53. 2. Biroul de Volaj Ing. Erdész, Calea Victoriei 168.

— A Zsidó Zeneegyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy a nyári vakáció utáni első próbáját folyó hó 22-én, szerdán este fél 9 órakor a Cal. Reg. Ferdinand 54 szám alatti helyiségében tartja meg. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a próbán okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

— Házasság. Berkovits Margit Kolozsvár és Weisz Henrik Dés július 28-án tartották esküvőjüket Buenos-Airesben.

— Házasság. Berkovits Elza és Kappel Sándor augusztus 19-én tartják esküvőjüket Fűrődő uca 2 e) alatti lakásukon.

— Az oradeai 1888 óta fennálló nyilvánossági joggal bíró, a Kereskedelmi Csarnok által fenntartott Fiu és Női Felső Kereskedelmi Iskolában a beiratások megkezdődtek. A zsidó növendékek szombaton az írásbeli munkálatok alól fel vannak mentve. Az igazgatók vidéki szülőknek készséggel ad levélsel felvilágosítást (Oradea, Aleea, Gojdu 1).

— Hevesj Piroska zongoraművész és Pfeiffer Alfréd operaénekes, énekutánar nyaralásukból hazatértek. Lakásukon található 4-7. Str. Memorandului 10. szám.

Modern kötőgépek, spulnizók eladóak
Tricotage S. A. Cluj, Str. Paris 38

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap délelőtt 11 kor matiné 10 lejesek helyárakkal: Tét egy emberfej. Fősz: Inkisinnoff.

Nagy kétfős műsor. 2 film egy helyért. Parter 20, emelet 15 lej. I. Tét egy emberfej. Először Kolozsvárt. Premier. Fősz.: Inkisinnoff. II. A forróvérű város, fősz.: Jan Kiepara, Brigitte Helm.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől közlővára: Pál Angóki- asszony. Sylvia Sidney világfilmje, partnere Cary Grant, rendezte: Marion Gering. Jön: 1001 éjszaka meséje. Ramon Novarro, Mirna Loy.

Új termelészövetkezet

Str. Memorandului 25. Műbutor, épület, portál és üzletberendezés, kárpitos és díszítőmunkák elsőrendű kivitelben.

Szerezzen butoraink

minőségéről információt vevőinktől!

Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

Székely & Réti

Butorgyár Rt.-től, Targu-Mures. Fiókók: Bucuresti—Brasov

augusztus 19.
nyernek ki...
leányfarmja...
zsidó menek...
bbi lakói val...
fogadják a...
zsidókat, akik...
belekapcsolódn...
a palesztinai...
k:
áró
t. nézted-e,
követe,
ba és mélybe,
ni fénye?...
s látomás,
telmes varázs...
sej, telem,
pedezve,
nyelv,
kifejezze?
ttad e,
tó tüze,
erteszt?
keru, délre
a fénye?
dog a szem,
elbeszen,
ga elborul
llnak gyász-
dalok:
kiregyog.
K.K.L.
k?
nem szabad el...
és alapjáról a...
ról, mely nél...
el sem képzel...

Dunam	500
	400
	60
	45
	350
echavja	55
	50
	25
	1485

REK
oporát beszám...
Wizo-csoport...
meg rendkívüli...
egok szépszám...
gyűlést Reitter...
meg meleg sza...
elenteket, majd...
sedett titkári...
aroltát, míg a...
állalására Reis...
gyűlés. A köz...
ngulag elfogad...
titkári jelentés...
a csoport pénz...
Fehér Ferenc...
Adolfné, elnök...
gyűlés Reitter...
véget.

ONYT
tennervári 1880
néző 4.

UJ KELET Legújabb hírek

A német birodalmi evangélikus egyház minden nyilvános vitát betiltott az egyházi problémákról

Mussolini kategórikusan visszautasította a Habsburg-restauráció tervezetének támogatását

Firenzében lesz a Schuschnigg-Mussolini találkozó. Hitler ismét beszélt Hamburgban. Starhemberg nem várja be Schuschnigg olaszországi látogatását

Olaszország Ausztria függetlenségének fenntartása érdekében katonai segítséget nyújtást garantál Schuschniggnek a firenzei találkozóon

Bécs, augusztus 18. Ausztriában valószínűnek tartják, hogy Starhemberg herceg Olaszországban bejárja Schuschnigg látogatását és részvesz a Mussolini és Schuschnigg között folytatandó eszmecsere. Felmerült az osztrák kancellár londoni és párizsi utazásának terve is. Eszerint az angol és francia fővárosba szeptember folyamán utazna Schuschnigg kancellár, sőt lehetséges, hogy Berger-Waldeneck külügyminiszterrel együtt részt fog venni a genfi népszövetségi ülés szakon is.

Genfből érkező újabb értesülések szerint, Starhemberg még sem várja be Schuschnigg olaszországi látogatását, hanem visszatér Bécsbe. A Reuter távirati iroda arról értesül, hogy Schuschnigg csak rövid időt tölt Olaszországban, mert kormányzati teendők visszaszólítják Ausztriába.

Beavatott olasz politikai körökben úgy tudják, hogy Mussolini a tocanai nagy hadgyakorlatok közben fog tárgyalni Schuschnigg osztrák kancellárral. Ezt a fellejtést azonban megcáfolja az az újabb római hivatalos közlés.

mely szerint Mussolini és Schuschnigg találkozóját Firenzében lesz. A találkozás hírére a Stefania ügynökség is megerősíti.

A párizsi Matin tudósítójának jelentése szerint, az olasz fővárosban hire jár annak, hogy olasz hivatalos körök új egyezmény-tervezetet készítenek elő Ausztria függetlenségének és semlegeségének biztosítására. Mussolini és Schuschnigg találkozóján elsősorban erről lesz szó. Az olasz kormány magára vállalja azt a feladatot, hogy a nyugati hatalmakkal és a kizárólag tárgyalásokat folytasson le az egyezmény-tervezet elfogadtatása érdekében.

A római lapok legújabb értesülései szerint, a két kormányfőnek meg fogja vitatni Ausztria védelmével kapcsolatban azt az osztrák igényt, mely szerint a szövetségi haderő továbbra is 30 ezer főnyi létszámon tartassék fenn, annak ellenére, hogy a saingermaini békeszerződés 800 fővel kevesebb hadsereget is elégségesnek tart Ausztria számára. Meg fogják tárgyalni a triezsi kikötő felé irányuló osztrák áruforgalom részletkérdéseit.

Mussolini szavatosságot fog vállalni arra, hogy olasz területen megakadályoz mindennemű Ausztria ellen irányuló határvandál horogkeresztes propagandát.

továbbá szükség esetén az osztrák függetlenség fenntartása érdekében esetleg katonai segítségnyújtásban is hajlandó részesíteni Ausztriát.

Mussolini végleg leirtette a Habsburg-restaurációs terveket

Az angol lapok római tudósításai szerint, Starhemberg és Mussolini tanácskozásainak előterében az ausztriai Habsburg-restauráció kérdése állott — és Mussolini hajlandónak is nyilatkozott a restaurációs-ter támogatására.

Ezzel az értesüléssel szemben a Havas

ügynökség budapesti levelezője azt a jelentését közli, hogy

Mussolini kategórikusan visszautasította a Habsburg-restauráció tervezetének támogatását, amelyhez különösen a magyar legifimisták a bécsi eseményekkel kapcsolatban nagy reményeket fűztek.

mert előnyüket szereiknek volna biztosítani maguknak Ottó Ausztria és Magyarország trónjára lépése alkalmából. A Havas-ügynökség információja szerint, a terv meghívulása miatt a magyar legiti misták teljesen le vannak sujtva.

Stockholmi jelentés szerint Habsburg Ottó herceg ma elhagyta a svéd fővárost és ismeretlen utiránnyal és céllal távozott.

Bécsi jelentés szerint a Rawagot elfoglaló nemzeti szocialisták perében tegnap a két rendőrvádolt ügyét külön választották társaiktól, akiknek ügyében el is hangzott a vádbeszéd és a védők is megkezdtek beszédeiket.

Hitler hamburgi beszéde

Hitler tegnapi hamburgi látogatása alkalmából a rádió déli egy órától éjfélig az összes németországi állomások számára műsor. Adott. Közvetítették a hallgatóknak a fogadtatási ünnepséget, a város házi üdvözlést, majd este azt a másfélórás beszédet, amelyet Hitler Hamburgból az egész német néphez intézett. A kancellár történelmi visszapiantás a belpolitikai és a gazdasági, valamint a külpolitikai helyzetet vázolta.

Rámutatott arra, hogy a küszöbön álló népszavazásra nem neki volt szüksége, hanem a népnek.

Dokumentálni kell újból az egész világ előtt, hogy a birodalom élén olyan személy áll, aki mögött népmilliók sorakoznak fel, akinek az akarata valóban a nemzet egészének akarataát juttatja kifejezésre.

Feladatának tekintti azt, hogy a németiségnek megszerezze az egyenjogúságot, az éléhez való jogot.

Politikai pályája során minden ténykedését az a meggyőződés hatotta át, hogy hasznára lesz a német népnek, amelyet szebb jövő felé akar vezetni a jelen kríziséből. Törhetetlenül hisz nemzete történelmi hivatásában és abban, hogy a felébredés korszaka meghozza az óhajtott eredményeket.

A világsajtó részletesen foglalkozik Hitler hamburgi beszédével, kiemelve, a német egyenjogúsági igény változatlan-ságát és azt, hogy a horogkereszt is fontosnak tartja az európai béke megszilárdítását és hogy ebben az irányban hajlandó nemzetközi együttműködésre.

Francia lapok vitája Hindenburg végrendeletéről

A francia lapok továbbra is behatárolt foglalkoznak az elhunyt Hindenburg tábornagy politikai végrendeletének méltóságával. Néhány lap továbbra is makacsul kitart állításai mellett, hogy a végrendelet második része nem Hindenburg ábránktól származik.

Ezzel szemben a Journal berlini tudósítója a végrendeletet nem tartja apokrifnak.

A tudósító szerint tény, hogy a végrendelet második része nem a tábornok kezírása és a végrendelet második részének stílusa és körmondatai Meissner államtitkár stílusára emlékeztetnek. A tu-

Háborus pánik a szovjetorosz—mandzsu határon

London, augusztus 18. A szovjetorosz—mandzsu határon háborus pánikhangulat uralkodik. A napnap után megismétlődő véres incidensek könnyen kirobbanthatják a fegyveres konfliktust a mandzsuriai határvidéken lakó szovjetorosz alattvalók már most fejvesztetten menekülnek szovjet területre.

Az oroszok tömegesen térnek vissza Szovjetoroszországba.

Igen sok szovjet-alattvaló minden ingó vagyonát jóval értékén alul sürgősen eladja, hogy mennél gyorsabban elhagyhassa a háborus veszélyzónát.

Tegnap újabb súlyos incident történt. Panditák kisiklottak egy vonat s a japánok ezuttal is a szovjetorosz hatóságokat vádolják a banditatamadás miatt. Hang Fao Hotce városától 28 kilométernyire nyugatra a banditák kisiklatták a keletkínai vasutak egyik tehervonatát. A banditák felszaggatták a síneket s amikor a vonat kisiklott,

revolverekkel megadásra kényszerítették a vasúti személyzetet és a vonatot teljesen kifosztották.

A vasúti személyzetet a banditák elhurcolták.

Japán részről ezért az újabb bandita támadásért is Szovjetoroszországot teszik felelőssé. Japán közlés szerint még ezen a héten bíróság elé állítják mindazokat a szovjetorosz alattvalókat, akik a keletkínai vasutnál az állítólagos szabotázsokat elköveték és azokat is, akik a mandzsuriai kormány ellen tervezett összeesküvésben résztvettek. A letartóztatott szovjetorosz állampolgárok között három államfőnök, két vasúti átvirász és egy vasúti csoportvezető is van. Valamennyien a keletkínai vasút alkalmazottai.

Párizs, augusztus 18. A mandzsuriai szovjet főkonvoj azt az igényt támasztotta a szovjetkormány képviselőitől, hogy a mandzsuriai hatóságokkal szemben, hogy azonnal bocsássák szabadon az északmandzsuriai vasutvonal letartóztatott orosz vasúti főtisztviselőit. A mandzsuriai hatóságok nem hajlandók eleget tenni a követelésnek.

Emiatt a lapok ingerült hangon írnak a távolkeleti japán provokációkról.

A helyzetet sötét színekkel festik. Moszkvában valószínűnek tartják, hogy a

HA IZZAD
a keze, lába, hónalja
SUDEOL
kenőcsöt használjon.
Kapható gyógyszerárban és drogériában.

dősítő azonban valószínűnek tartja, hogy Meissner az elhunyt tábornagy akarata-nak megfelelően írta le ezeket a részeket.
Meg kell állapítani — írja a Journal — hogy a végrendelet a küszöbön álló népszavazás legjobb kortes fogása.

Ennek ellenére a népszavazás számszerű eredménye nem fontos, hanem inkább az lenne fontos tudni, hogy a népszavazást milyen elhatározások követik majd.

A népszavazással kapcsolatban Neurath szerint az augusztus 19-i döntés elsősorban tüntetés lesz a német nép egységes akarataról. Valamennyiünknek meg kell mutatni, hogy egyek vagyunk Németország egységessé tételének és felszabadításának nagy művében. A versaillesi szerződés egyoldalú deszerelést kényszerített ránk.

A jövőben a legnagyobb veszélyeknek lennünk kitéve, ha a fegyverkezés terén helyzetünket nem változtatnók meg.

mert a többi állam nyilván nem akar teszerelni. Biztosított német békét akarunk és ezért követelünk egyenjogúságot, bár e követelésünket a külföld még mindig ellenzi és visszautasítja

Németország beszünteti a Young- és Dawes-kamatok fizetését?

Az United Press jelentése szerint, a birodalmi fővárosból visszatért Párizsba Frank Vanderlip amerikai pénzügyes, aki Berlinben fontos tanácskozást folytatott dr. Schachtal, a Birodalmi Bank elnökével. A tanácskozással kapcsolatban dr. Schacht kijelentette, hogy Berlin hivatalos körében nagyon kétségesnek tartják vajjon Németország be fogja-e tudni tartani azokat a szerződéseket, amelyek a Young- és Dawes-kölcsön fizetése dolgában Angliával kötött július 3-án. A német kivitelt nehézsége és az ebből következő devizahiány ugyanis rendkívül komoly akadály.

Egyidejű berlini jelentés szerint a birodalmi evangélikus egyház püspöksége minden nyilvános vitát betilt az egyházi problémákról. A tilalom ellen vétőket súlyos büntetésben fogják részesíteni.

helyzet kiéleződése miatt az északmandzsuriai vasutvonal mentén életbe fogják lépíteni az ostromállapotot.

Diplomáciai körökből származó hír szerint

Japán közelebről újabb jegyzéket intéz a szovjetekhez,

amelyben felhívja, hogy akadályozza meg a határcsúszásokat, ellenkező esetben Japán kénytelen lesz a rendelkezésére álló erélyes eszközöket használatba venni.

London, augusztus 18. Hét orosz vasúti tisztviselőt Csang-Csunban rögzített bíróság elé állítanak. Kémkedéssel, szabotázsokkal és a kínai bandákkal való összejátszással vádolják őket.

Földrengés volt újra Japánban

Tokió, augusztus 18. Erőteljes földrengés rázta meg ma Nagoya területét. A vasutvonalak töltései hatalmas területen megsemmisültek, de szerencsére ember életben nem esett kár.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Vállalat, Cluj, Strada Barcei 1, Tel. 11. Telefon: 8-11.

Cenzurat

Taxa posta plătită în nr. 224713-16. Telefon: Havonta 1100, egy évre 800, egy fél évre 12, egy detések díja KELET" a sajdóság eg keink után rás megjel

Ötmillió

Azt senki hogy a N szavazást Hiszen mics ellenvelemén

Egymillió hadsereg, va agitációnak legfelsőbb i részül dol „igen” érde

Amugysem országban, a centrációs t országban, egyetlen egy délyt arra, kifejtse a m

Hivatalos ezokat a köztársaság buzdították ember gyűlt sának széle ütöttek rajt

Hát kifejt ország lakó hété ezekbó kezletést lev

Bizonyára De nem hídlerista s német birod tosan az ell

Ötmillió e aki ilyen amikor a meg van fo ve, szinte kockáztatás

Németors lerista. Mer lakosságán kaba ejtél szocialista azoknak a zan ésszel dajom Hilt

Ez az öt ségeinek, A minden k latni tiltak volna a né az egész aigt foly organumot mely a híd propagand

Hitler, G győzelmi t

De a kor dította má hajálharan pok, hogy harera fog harci eler szánt ellen döntsenek mellett és esetre van

Es ezt s fo

Hiszen több mint jebb ha 2 Nem a z hanem a tiszta, a fajteória daltos h

Akik m sem a zs atják az

A hídle dől. A vezérnek zása meg